

Provtagningsinstruktion Salmonellakontroll fjäderfä - vuxna avelsdjur

---

5 par sockprover eller ett par sockprover samt två träckprover med tygsvabbar

Provtagningsinstruktionen ska användas för provtagning av vuxna avelsdjur inom den obligatoriska salmonellakontrollen för fjäderfä. Dessa två provtagningsstrategier är aktuella och beskrivna i instruktionen:

1. Sockprovtagning med 5 par sockor där 20% av ytarealen är representerade i varje par prov eller
2. Sockprovtagning med ett par sockor som motsvarar hela ytarealen samt två träckprover med tygsvabbar från gödselbanden.

Provtagningskombinationen med både sockprov och träckprov med tygsvabbar är att föredra i flockar där det inte samlas tillräckliga mängder träck på golvet. Mängden prover som anges är per flock/djurutrymme.

DETTA BÖR FINNAS MED I UTSKICKET:

5 par sockprover

5 par tillklippta tubgasbitar i en plastpåse
1 par stövelskydd + 1 par skyddshandskar i en plastpåse
1 följesedel och provtagningsanvisning
1 plastpåse + 1 påsklämma för att skicka in provtagningssockorna i
1 returkuvert

Ett par sockprov och två träckprover med tygsvabbar

- 1 par tillklippta tubgasbitar i en plastpåse
- 1 par stövelskydd + 2 par skyddshandskar i en plastpåse
- 2 tygsvabbar för träckprov
- 1 följesedel och provtagningsanvisning
- 3 plastpåsar + 2 påsklämmor.
- 1 returkuvert

INNAN DU BÖRJAR:

- Läs igenom hela instruktionen.
- I provtagningsutrustningen finns tillklippta tubgasbitar som ska användas för provtagning av golvet i flocken. De kallas för ”sockor” i texten som följer.
- Sockorna och eventuellt tygsvabbarna fuktas i den påse de ligger med kranvatten från djurens stall (får inte vara klorerat).
- Märk proverna; detta är särskilt viktigt om prover från fler flockar skickas in samtidigt.
- Byt om och sätt på dig skoskydd samt skyddshandskar vid hygiengränsen. Först när du kommer in i flocken sätter du på dig det första paret sockor på fötterna.
- OBS Detta är en provtagning för att utröna om Salmonella förekommer i stallet varför utrymmet inte ska rengöras eller ströas innan provtagning.

PROVTAGNINGEN – 5 PAR SOCKPROVER:

- Trä på tubgasen över skoskyddet på främre delen av foten, en på varje fot.
- Dela in stallet (yta inomhus) i fem delar, inklusive spaltytor om stavarna är säkra att gå på, använd ett par sockor i varje del.
- Gå runt, ca 100 – 200 steg, så att provet representerar hela ytan i den delen. Vrid tubgasen 90° runt foten vart 25-50 steg (tre gånger per del) tills hela delen är provtagen.

- Byt sockor och upprepa proceduren i alla delar. Alla delar av stallet som flocken haft tillgång till ska provtas. När alla sockorna är använda skall hela utrymmet ha provtagits.
  - Efter provtagningen läggs de tubsockor som använts vid provtagningen i två förslutbara plastpåsar. 2-3 par sockor kan läggas i samma påse.
  - **Var försiktig när du tar av sockorna från foten så att så lite fastnat material som möjligt lossnar från sockan. Sockan kan vändas ut och in för att undvika detta.**
  - Skicka in enbart tubgasbitarna INTE SKOSKYDDEN.
- Förslut påsen väl med påsklämman.

PROVTAGNING MED ETT PAR SOCKPROVER OCH TVÅ TRÄCKPROVER MED TYGSVABBAR

- Se till att utgödslingen är nyligen körd.
- Trä på tubgasen över skoskyddet på främre delen av foten, en på varje fot.
- Dela in stallet (yta inomhus) i tre delar, inklusive spaltytor om stavarna är säkra att gå på.
- Gå runt i hela stallytan, ca 200 – 300 steg, så att provet representerar hela stallytan. Vrid tubgasen 90° runt foten efter 1/3 och 2/3 av stallytan (totalt två gånger) tills hela ytan är provtagen.
- I samband med att du går runt ska du ta träckprover med tygsvabbarna. Svabba en så stor yta som möjligt på alla tillgängliga ändar av gödselbanden. De två svabbarna ska vara täckta på båda sidorna med träck från band och skrapor eller bandrensare.
- Efter provtagningen läggs de smutsiga tubsockorna och tygsvabbarna plastpåsen.
  - **Var försiktig när du tar av sockorna från foten så att så lite fastnat material som möjligt lossnar från sockan. Sockan kan vändas ut och in för att undvika detta.**
  - Skicka enbart in svabbarna och tubgasbitarna INTE SKOSKYDDEN.
  - Förslut påsen väl med påsklämman.

EFTER PROVTAGNINGEN:

- Släng använda skyddshandskar och skyddssockor i lämpligt avfallskärl.
- Lagg de väl förslutna och märkta påsarna i en ren plastpåse.
- Fyll i följesedeln.
- Lagg plastpåsar med prover respektive följesedel i returkuvertet.
- Posta kuvertet/kuverten samma dag som proven tas.
- Undvik att ta eller skicka in proverna på fredagar eller dag före helgdag eftersom proverna kan bli liggande på posten.
- SVA utför inte odling för Salmonella på prover där det gått mer 4 dygn efter provtagning.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Sockprover och svabbprover kan till viss del ersättas med ett dammprov som samlas upp med fuktade dammdukar, från flera ställen i stallet. Kontakta SVA om du vill veta mer om denna alternativa provtagningsmetod samt beställa material.